

תאריך עדכון : 04/2018

מתודיקה בהוראת מחשבת ישראל ב'

מס' הקורס : 30250/01

מרצה : ד"ר א. אידלשטיין

סוג הקורס : סדנה

שנת הלימודים : תשע"ט

סמסטר : שנתי

היקף שעות : 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

קורס המתודיקה מנסה לעמוד על המשמעויות השונות, ההרמנויטיות והדידאקטיות, שבהוראת מחשבת ישראל במסגרת החינוך הממלכתי בימינו, מתוך מבט על תכניות הלימוד הקיימות להוראת "המקצוע" ומתוך חשיבה על ההקשר החברתי-תרבותי בו נתונים התלמידים והמורים. בשנה הראשונה עסקנו בשתי תכניות עיקריות: ובחרת בחיים ו – מעגלי שייכות. השנה נפגוש כמה תכניות נוספות: "הטוב והרע בהגות היהודית", "את שאהבה נפשי" – אהבה וזוגיות בתרבות ישראל, "שמונה פרקים לרמב"ם", "ערכים דימוקרטיים ויהדותי ועוד. בתוך כך נבחן את האפשרות לחינוך פילוסופי במחשבת ישראל, וננתח סוגיות הרמנויטיות ודידאקטיות הנוגעות לאפשרות של פלורליזם תרבותי-דתי ולאגרא הדיאלוג החינוכי.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

1. על האפשרות לדיאלוג סוקרטי בהוראת מחשבת ישראל
2. שטראוס ו"החינוך הליברלי"
3. הוראת שיטה פילוסופית גדולה – המקרה של הרמב"ם
4. ללמד "שיטה" – שמונה פרקים לרמב"ם
5. ללמד שיטה (המשך)
6. ללמד שיטה (המשך)
7. ללמד שיטה (המשך)
8. "מורשת במחלוקת" - ריה"ל מול רמב"ם

9. מורשת במחלוקת (המשך)
10. "אהבה" כנושא חינוכי במחשבת ישראל – בין פסיכולוגיה, מיסטיקה, סוציולוגיה ופילוסופיה.
11. "אהבה" כנושא חינוכי – המשך
12. "אהבה" כנושא חינוכי – המשך.
13. "אהבה" כנושא חינוכי – המשך.
14. "אהבה" כנושא חינוכי – המשך.
15. בירור "מושגי ערך" כהליך בהוראת מחשבת ישראל
16. בירור "מושגי ערך" - מתוך "הטוב והרע בהגות היהודית"
17. בירור מושגי ערך (המשך)
18. בירור מושגי ערך (המשך)
19. בירור מושגי ערך (המשך)
20. "מהי מודרניות?" – כנושא הוראה במחשבת ישראל
21. על תמימות, ביקורתיות ו"תמימות שניה"
22. משבר האמונה בזמן החדש – הדגמה מתוך תכנית הלימוד
23. משבר האמונה (המשך)
24. משבר האמונה (המשך)
25. משבר האמונה (המשך)
26. משבר האמונה (המשך)
27. "מותר לחלום" - עיצוב תכניות לימוד ייחודיות במחשבת ישראל
28. סיכום: הוראת מחשבת ישראל – כיוונים ואתגרים.

ג. חובות הקורס:

חובת נוכחות בהתאם לכללי האוניברסיטה

קריאת מאמרי החובה

הכנת עבודה כתובה

מרכיבי הציון הסופי :

90% העבודה הכתובה

10% איכות ההשתתפות בקורס

ד. בביליוגרפיה:

- יצחק שילת, מבוא לשמונה פרקים של הרמב"ם, בתוך: הקדמות הרמב"ם למשנה, הוצאת שילת, ירושלים תשנ"ו. (לקראת שיעור 4)
- אליעזר שביד, שמונה פרקים של הרמב"ם, אקדמון, ירושלים 1989. (לקראת שיעור 4)

- ליאו שטראוס, מהו חינוך ליברלי, תכלת, סתיו התשס"ה (לקראת שיעור 2)
 - לשק קולקובסקי, "מידות ולא חוקים", בתוך: על הרשות הנתונה, ספרית הפועלים, מרחביה 1964 : עמ' 255-280. (לקראת שיעור 6)
 - דוד הרטמן, מורשת במחלוקת, הוצאת שוקן, ירושלים 2002. (לקראת שיעור 13)
 - שלום רוזנברג, הטוב והרע בהגות היהודית, האוניברסיטה המשודרת, משרד הבטחון 1985. (לקראת שיעור 16)
 - מרטין בובר, דעותיו הקדומות של הנוער, בתוך: תעודה ויעוד כרך ב', הספריה הציונית, ירושלים תשכ"א: 378-386. (לקראת שיעור 20)
 - פרנץ רוזנצווייג, "תלמוד תורה נוסח חדש", בתוך: נהריים, מוסד ביאליק, ירושלים תשכ"א: עמ' 188-192. (לקראת שיעור 20)
 - לשק קולקובסקי, "המיתוס בתרבות הסמים", פרק ט' בתוך: נוכחותו של המיתוס, הפועלים, תל אביב 2007: עמ' 88-113. (עד לשיעור 20)
 - אליעזר שביד, "על היחס למקור" פרק חמישי בתוך: היהודי הבודד והיהדות, עם עובד, תל אביב 1974. (לקראת שיעור 20)
 - יוסף שכטר, פרקי הדרכה בתנ"ך, הוצאת מ. ניומן, ירושלים ותל-אביב תש"ך. (חלק א' – "הכנת הנפש להוראת התנ"ך") (לקראת שיעור 20)
 - גרשום שלום, "על חינוך ליהדות" בתוך: עוד דבר, עם עובד 1989, עמ' 108-118.
 - אהוד לוז, על התמימות השניה, מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ב', ד' (תשמ"ג), עמ' 613-691. (לקראת שיעור 21)
- (פרקים מתכניות הלימוד "הטוב והרע בהגות היהודית", שמונה פרקים לרמב"ם, ו"משבר האמונה בזמן החדש" יישלחו לסטודנטים בדואר אלקטרוני)